

ISPARTA'DA BAŞLAYIP BALIKESİR'DE BİTEN BİR PEDAGOJİ DERGİSİNİN PANORAMASI: *ENERJİ DERGİSİ*

PANORAMA OF A PEDAGOGY JOURNAL THAT STARTED IN ISPARTA AND ENDED IN BALIKESİR:
ENERJİ JOURNAL

Aydın GÜLER*

Öz

Bu makale, Isparta'da başlayıp Balıkesir'de sona eren Enerji Dergisi'nin panoramasını sunmaktadır. 1937-1940 yılları arasında yayınlanan bu dergi, Türkiye'nin eğitim ve pedagoji alanında önemli izler bırakmıştır. Dergi, eğitim, pedagoji, coğrafya ve köycülük gibi geniş bir konu yelpazesine sahip olup, aynı zamanda şiir, hikâye ve mektup gibi edebi türlerle de zenginleşmiştir. Dergi; Nazım Örensun, Besim Darkot ve Tahir Erdem gibi isimlerin katkılarıyla, dönemin eğitim anlayışını ve pedagojik yeniliklerini aktarmada önemli roller üstlenmiştir. Enerji Dergisi, Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki eğitim reformları ve ulus inşa sürecine katkı sağlayarak, çağdaş eğitim yaklaşımlarını ve toplumsal kalkınma hedeflerini destekleyen bir misyon üstlenmiştir. Maddi zorluklara ve düzensiz yayın periyoduna rağmen, sürekliliğini korumuş ve eğitim tarihi içerisinde özgün bir konum edinmiştir. Bu çalışma, Enerji Dergisi'ni ve içeriğini merkeze almak suretiyle derginin tanımı, dergi ile gazete ayrımından başlayarak öncelikle eğitim dergiciliğini ve bu şekilde de Enerji dergisinin hem çağdaşlarını hem de öncüllerini ortaya koymaktadır. Sonrasında Enerji dergisi ele alınmış, içerik analizi yöntemiyle incelenerek çalışmanın sonuna bir de derginin dizini eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Enerji* Dergisi, Eğitim Dergileri, Pedagoji, Eğitim, Nazım Örensun

Abstract

This article presents the panorama of Energy Journal, starting in Isparta and ending in Balıkesir. Published between 1937 and 1940, this journal has left important traces in the field of education and pedagogy in Turkey. The journal has a wide range of topics such as education, pedagogy, geography and peasantry, and is also enriched with literary genres such as poetry, stories and letters. With the contributions of names such as Nazım Örensun, Besim Darkot and Tahir Erdem, the journal played an important role in conveying the educational understanding and pedagogical innovations of the period. Energy Journal has undertaken a mission that supports contemporary educational approaches and social development goals by contributing to the educational reforms and nation-building process in the first years of the Republic. Despite financial difficulties and irregular publication period, the journal has maintained its continuity and has gained a unique position in the history of education. This study, by centering on the Energy Journal and its content, reveals the definition of the journal, starting from the distinction between the journal and the newspaper, primarily the educational journalism, and in this way, both the contemporaries and the predecessors of the Energy journal. Afterwards, the journal of Energy was discussed, examined by content analysis method and an index of the journal was added to the end of the study.

Keywords: *Enerji* Journal, Educational Journals, Pedagogy, Education, Nazım Örensun

Giriş

Dergi gazeteyle birlikte basını, ayrıca medyanın gazete, radyo, televizyon ve internet ile birlikte beş ayağından birini oluşturmaktadır. Dergi, haftalık olmaktan başlayarak üç, dört veya altı ayda bir yayın aralığına sahip içeriğine bağlı olarak konu yelpazesi oldukça geniş, gazetelerden farklı olarak gündeme dair haberleri nadiren bulunduran, cilde sahip süreli yayınlardır.¹ Dergilerdeki cilt konusunun tek istisnası ise internet ortamında yayımlanan dergilerdir.

* Dr.- Balıkesir Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, aydinguler@balikesir.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2530-8170



This article was checked by intihal.net.

Makale Gönderim Tarihi: 22.05.2026

Makale Kabul Tarihi: 08.06.2026

¹ Aslı Yapar Gönenç, "Dergicilik ve Gazetecilik Arasındaki Ayrım", *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı:22, 2012, s. 25.

Gazete ile dergi yapı itibarıyla birbirine sıklıkla karıştırılsa da dergilerin yayın aralığı, basıldığı kâğıt tipinin çeşitliliği, cilt ve kapağa sahip olması, yazılarda konunun gazeteye oranla daha derinlemesine ele alınması basının bu iki kolu arasındaki temel farkları oluşturmaktadır.

Dergiler; içerikleri, dağıtımları ve çıkaranları üzerinden çeşitli tasniflere tabi tutulmuştur. Dergiler içeriklerine göre sanat, fikir ve sektör dergileri olarak tasnif edilebilir. Dağıtımlarına göre ise yerel, ulusal, uluslararası olarak kategorileştirilebilir.² Öte yandan yayıncılarına göre de şahısların yayımladığı dergiler; oda, birlik, meslek kuruluşları, vakıf ve derneklerin yayımladığı dergiler, resmî kurum ve kuruluşların yayımladıkları dergiler ve okul dergileri olarak sınıflandırılabilir³.

Bu çalışmada ele alınacak temel unsur eğitim dergileri ve dergiciliğidir. Bilindiği gibi III. Selim’den itibaren askerî ve idari alanda başlatılan yeniden yapılandırma süreci ardından Osmanlı iç pazarının dünya ticaretine açılışı ve akabinde de Islahat Fermanı’nın yarattığı değişim geleneksel Osmanlı eğitim sisteminin sürdürülebilirliği ihtimalini olanaksız kılmıştır. Islahat Fermanı’nın başlattığı eğitim reform süreci ise 1869 yılında ilan edilen Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile sonuçlanmış ve devlet ilk defa toplumun genel eğitimi konusunda inisiyatifi ele almıştır.⁴ Bu bağlamda askeri okullarla başlayan yenileşme hareketini önce tıbbiye ardından da diğer okullar takip etmiştir.

II. Meşrutiyet döneminde eğitimle ilgili değişimler ve yenilikler hız kazanmıştır. Söz konusu değişim ve yenilikler doğal olarak eğitim içerikli dergileri de doğrudan etkilemiştir. Bu bağlamda Osmanlı’nın en önemli eğitimcilerinden Darülmuallimîn Müdürü Satı Bey’in *Tedrisat-ı İbtidaiye* dergisini çıkarması görülmeye başlanan yenilikleri yeni bir düzeye çıkarmış, bu yenilikleri eğitim alanından çıkarıp neşriyat alanına da taşımıştır. *Tedrisat-ı İbtidaiye*, Türk dergiciliğinin eğitim alanındaki ilk örneği olup 1910-1926 yılları arasında çıkmıştır. 69 sayısı çıkan dergi, temel olarak ezberci eğitim yerine araştırmacı, girişimci öğrenciler yetiştirecek yeni bir eğitim-öğretim usulü arayışındadır.⁵ *Tedrisat-ı İbtidaiye*’den sonra çıkan Ethem Nejat ve A. Ferit Bey’in çıkardıkları özellikle terbiye ve ziraat konularında yazılar yayımlayan *Yeni Fikir* (1911), yine Satı Bey tarafından çıkarılan *Terbiye Mecmuası* (1918), Hüseyin Ragıp tarafından çıkarılan *Muallim* (1916) gibi dergiler Cumhuriyet öncesinde çıkan eğitim dergilerinden bazılarıdır.⁶

Cumhuriyet’in kurulmasına yakın zamanlarda eğitim dergiciliği yoluna genişleyerek devam etmiştir. Hesapçıoğlu’nun ve Demir’in çalışmalarında⁷ Erken Cumhuriyet döneminde eğitim ve eğitime dair fazlaca yazı yayımlanmış otuzdan fazla dergi bulunmaktadır.

İşaret edilen bütün dergileri incelemek bu çalışmanın sınırlılığının dışında bulunmakla birlikte içlerinden bazılarının yer verilmesi, eğitim dergiciliğinin durumunu ve bağlamını ortaya koyması yönünden faydalı olacaktır.

Erken Cumhuriyet döneminde öne çıkan eğitim dergilerinden biri *Fikirler* dergisidir. Dergi çeşitli imkânsızlıklar nedeniyle İzmir Halkevi himayesine girmeden önce 132 sayı çıkmıştır.⁸ Halkevi dergisi hâline gelmeden önce *Fikirler* dergisi (1927-1950) Mustafa Rahmi

² Özlem Ağırhan ve Mehmet Ağırhan, “Yerel Dergilerin Kültür Hayatımızdaki Yeri ve İşlevi Açısından “Ozan Ağacı” Dergisinin Oluşumu ve Kültürel Yaşama Katkıları”, *Kültür Hayatımızda Yerel Dergiler ve Yerel Dergi Yayıncılığı*, Bolu 2002, s. 207.

³ Aslı Yapar, “Türk Dergiciliğinin Sorunları”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 10, 2012, s. 69.

⁴ Selçuk Akşin Somel, “Kırım Savaşı, Islahat Fermanı ve Osmanlı Eğitim Düzeninde Dönüşümler”, *150. Yıldönümünde Kırım Savaşı ve Paris Antlaşması 1853- 1856*, İstanbul 2007, s.61.

⁵ Uğur Ünal ve Togay Seçkin Birbudak, “Tedrisât (-İ İbtidâiyye) Mecmuası”, *Türk Yurdu*, Sayı: 285, 2011, s. 105.

⁶ Kenan Demir, “Osmanlı’da Dergiciliğin Doğuşu ve Gelişimi (1849- 1923)”, *İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 9, 2016, s. 95.

⁷ Muhsin Hesapçıoğlu, “Eğitim Tarihine İlişkin Süreli Yayınlar”, *TALİD*, Cilt: 6, Sayı: 12, 2008, s. 539-552; Gönül Türkan Demir, “1918-1938 Yılları Arasında Yayınlanan Eğitim Dergilerindeki Karşılaştırmalı Eğitim Makalelerinin Analizi”, *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1, 2017, s. 15-33.

⁸ Mustafa Özşarı, *Ege Bölgesi Halkevleri Edebî ve Kültürel Çalışmalar*, Asi Kitap, İstanbul, 2009, s. 62.

Balaban'ın başında olduğu İzmirli eğitimciler tarafından çıkarılmış bir dergidir.⁹ Dergide Ahmet Hikmet, Emin Ali, Mustafa Rahmi, Asım İsmet, Kemal Turan, İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Hakkı Baha Pars gibi önemli yazar ve eğitimcilerin yazıları bulunmaktadır.

Okul ve Öğretmen dergisi Ocak 1936'da Raşit Saraçoğlu'nun yayın direktörlüğü ve M. Faruk Gürtunca'nın imtiyaz sahipliğinde çıkmaya başlamıştır. Dergilerde eğitim içerikli yazılardan başka güzel sanatlar ve edebiyatla ilgili de yazılar vardır.¹⁰ Hıfzırrahman Reşit Öymen, Selim Sırrı Tarcan, Hayrullah Örs, Falih Rıfkı Atay, Reşat Ekrem Koçu gibi eğitimci ve yazarlar bu dergide yazılarını yayımlamışlardır. Hakkı Baha Pars'ın yazı işleri müdürlüğünü, A. Kemal Karadayı'nın imtiyaz sahipliğini yaptığı *Okul ve Ulus* (1936) İzmir'de çıkmış dikkate değer eğitim dergileridir. Aynı yıl, Ankara'da yayımlanmış olan *Yeni Kültür*, Kâzım Nami Duru'nun sahipliğinde ve Enver Mersin'in yayın direktörlüğünde çıkmış, 1936-1945 yılları arasında 92 sayı yayımlamış dikkate değer bir eğitim dergisidir. *Yeni Kültür*'de Kâzım Nami Duru, Hıfzırrahman Raşit Öymen, Kemal Kaya, Rasim Adasal gibi eğitimci ve yazarlar yazılarını neşretmişlerdir.¹¹

Türkiye'de çıkan eğitim dergileri ile kısa bilgi verdikten sonra son bir paragrafı da Isparta'da çıkan *Ün* dergisi için açmak gerekmektedir. Isparta Halkevi dergisi olan *Ün*, Haziran 1934 ile Aralık 1949 tarihleri arasında 14 cilt 172 sayı hâlinde çıkmıştır. Dergide Enver Behnan Şapolyo, Falih Rıfkı Atay, Hikmet Turhan Dağlıoğlu, Kemal Gökçara, M. Şakir Ülkütaşır, Nazım Örensun gibi önemli yazarların yazıları neşredilmiştir.¹² Buna ek olarak *Ün* ile *Enerji* dergileri arasında bazı ortaklıklar da görülmektedir. Bu ortaklıkların ilk göze çarpan unsuru yazar kadrosudur. *Enerji*'nin yazarlarının önemli bir kısmının *Ün*'de de yazdığı görülmektedir. *Ün*'de Adnan Demirtaş 3, Ali Rıza Uysal 3, Bekir Türk 11, Besim Darkot 2, Nazım Örensun 35, Tahir Erdem 21 ve Hilmi Dilmen 8 yazı neşretmiştir. Ayrıca Nazım Örensun'un *Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu*¹³ ile yine Örensun'un *Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken*¹⁴ ve Bekir Türk'ün *Öğüt*¹⁵ isimli şiiri iki dergide de aynı biçimde neşredilmiştir.

Bu çalışmanın evreni olan *Enerji* şahsa ait bir fikir dergisidir. İçeriğini de temel olarak eğitim üzerine konular oluşturmaktadır. Her ne kadar dergide hikâye ve şiir gibi edebî yazılar bulunsun da *Enerji*'yi bir eğitim dergisi olarak kabul etmek doğru ve yerinde olacaktır.

1. Enerji Dergisi Üzerine Temel Bilgiler

Enerji dergisi, Türkiye'de inkılâplar döneminde çıkmıştır. Ülkede siyasal, sosyal, sağlık ve eğitim yönünden pek çok inkılâplar yapılırken *Enerji* bu inkılâplara paralel olarak Isparta'da yayın hayatına başlamıştır. İlk sayısı Nisan 1937, son sayısı olan 29-30. sayısı ise Ocak- Nisan 1940 tarihinde çıkmıştır. Derginin genel direktörü ilk on beş sayı boyunca Hilmi Dilmen olarak gösterilirken, yazı işleri direktörü ise Nazım Örensun'dur. Derginin imtiyaz sahipleri ve sorumluları direktörlerdir. Ancak 16. sayı itibarıyla Nazım Örensun *Enerji*'nin hem imtiyaz sahibi hem de yazı işleri müdürü olarak görünmektedir.

Derginin yıllık abone bedeli 240 kuruş olmakla birlikte bu bedel öğretmenlere 200 kuruş olarak yansıtılmıştır. Bunun yanında abone olmaksızın nüsha bedeli de 20 kuruş olarak

⁹ Mustafa Özseri, "Cumhuriyet Döneminde İzmir'de Bir Pedagoji Okulu: Mustafa Rahmi ve Çevresi", *AKAD*, Sayı: 10-11, 2019, s. 28.

¹⁰ Muhsin Hesapçıoğlu, a. g. m., s. 544.

¹¹ Muhsin Hesapçıoğlu, a. g. m., s. 549.

¹² Hasan Kaş, *Isparta Halkevi Çalışmaları ve Ün Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2007, s. 81- 84.

¹³ Nazım Örensun, "Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu", *Enerji*, Sayı: 12-13, 1938, s. 281-286; Nazım Örensun, "Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu", *Ün*, Cilt: 4, Sayı: 47, 1938, s. 663-667.

¹⁴ Nazım Örensun, "Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken", *Enerji*, Sayı: 16, 1939, s. 379-383; Nazım Örensun, "Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken", *Ün*, Cilt: 5, Sayı: 54- 55, 1939, s. 752-753.

¹⁵ Bekir Türk, "Öğüt", *Enerji*, Sayı: 21, 1939, s. 450; Bekir Türk, "Öğüt", *Ün*, Cilt: 5, Sayı: 54- 55, 1939, s. 770.

fiyatlandırılmıştır. Derginin satışından toplanan para Isparta öğretmenleri yardım sandığına bağışlanmakta olduğu dergide bildirilmiştir.

Enerji’nin ilk 20 sayısı Isparta’da neşredildikten sonra imtiyaz sahibi olan Nazım Örensun’un Balıkesir’e kültür müdürü olarak atanmasından dolayı dergi Balıkesir’e taşınmıştır. Bu taşınmayla beraber dergide şeklen değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerin en dikkat çekicisi derginin kapağından Isparta yazısının kalkmasıdır.

Dergi Isparta’da Doğan Matbaası’nda, Balıkesir’e taşındıktan sonra ise Balıkesir Türk Pazarı’nda neşredilmiştir. Bu taşınma durumu Türk Dili gazetesinin 4145 numaralı sayısında da *Enerji* başlıklı küçük bir ilan şeklinde şu cümlelerle duyurulmuştur:

“Kültür Direktörü Nazım Örensun tarafından daha evvel Isparta’da çıkarılmakta olan bu terbiye ve fikir mecmuasının ikinciteşrinden itibaren olan sayıları şehrimizde neşir edilmeğe başlanmıştır.

17’den 20’nci sayıya kadar bir arada çıkan *Enerji*’nin 21’inci Mart ayı sayısı da bu defa çıkmıştır.

Her iki nüshasında çocuk terbiyesi ve okul işleri üzerinde faydalı yazılar bulunan *Enerji*’ye uzun ömürler ve muvaffakiyetler dileriz.”¹⁶

Enerji maddi imkânların kısıtlılığından dolayı kesin ve net bir biçime sahip değildir.¹⁷ Dergi sayılarının sayfa adedi, yazı miktarı maddi imkânlar çerçevesinde şekillenmiştir. Bu sebeple dergiye sabit bir sayfa sayısı atfetmek mümkün değildir.¹⁸ Bu duruma örnek vermek gerekirse ilk sayı 36 sayfa çıkmışken 11. sayı 24 ve 19/20. sayılar 8 sayfadan ibarettir. Buna ilaveten dergi 30 sayı olmasına rağmen 22 fasikül hâlinde neşredilmiştir. Başka bir deyişle birden fazla sayının tek fasikülde yayımlandığı da görülmektedir. Bu sayılar şunlardır: 7-8. sayı, 9-10. sayı, 12-13. sayı, 14-15. sayı, 17-18. sayı, 19-20. sayı. Buna ek olarak derginin incelenemeyen 24 ve 25. sayılarının aynı şekilde tek fasikülde toplanmış olması da kuvvetle muhtemeldir.

Enerji dergisi, yayın hayatını dolu dolu 3 yıl devam ettirmiştir. Bu sürede neşrettiği bütün yazıların 8 tanesi şiir, 1 tanesi hikâye ve 2 tanesi mektup geri kalanı ise eğitim, okullar, coğrafya, köycülük konularını işleyen fikrî yazılardır.

Basın yayın hareketlerinin genel itibarıyla İstanbul’da toplanmış olduğu bir dönemde Nazım Örensun’un *Enerji*’yi önce Isparta’daki Doğan Matbaası’nda, Balıkesir’e geldiğinde de Balıkesir Türk Pazarı’nda çıkarmış olması dikkat çekici olmakla birlikte buralarda eğitim alanında bir anlamda hem-dert insanların bir araya gelmesine aracılık etmiştir.

Enerji’nin çıkarılması konusunda ilk planda Nazım Örensun’un emekleri ve gayretleri oldukça önemlidir. Buna karşılık Örensun ile ilgili bilgiler oldukça sınırlı olmakla birlikte kendisinin Isparta’da coğrafya öğretmeni olduğu bilinmektedir.¹⁹ Daha sonra da Balıkesir’e kültür müdürlüğü görevine atanmıştır. Dergide de ilk 15 sayıda yazı işleri müdürlüğü yapmış, 16. sayı itibarıyla derginin hem imtiyaz sahipliği hem de yazı işleri müdürlüğü görevlerini üstlenmiştir. Nihayetinde Örensun’un işaret edildiği gibi Balıkesir’e atanmasından sonra dergi de onunla beraber Balıkesir’e taşınmıştır.

2. *Enerji* Dergisi’nin Manifestosu ve İçeriği

Enerji dergisinin çıkarılış amacı eğitime hizmet etmek, hitap ettiği kitle ise temelde eğitim camiası, öğrenciler ve öğretmenlerdir. Nitekim derginin ilk sayısında yayımlanan *Enerji* Niçin Çıkıyor adlı yazı derginin manifestosu olarak kabul edilebilecek bir yazıdır. Bu yazıyı kaleme alan Örensun şu cümleleriyle *Enerji*’nin bir eğitim dergisi olduğunu ilan etmektedir:

“*Enerji*, İç Anadolu yaylasının, tabiatın verdiği bin bir güzelliği taşıyan sakin ve fakat Cumhuriyet prensiplerine, kültür nuruna heyecanla gönül bağlamış bulunan faal muhitinde cihanşümül bir irfan olgunluğuna hizmet emeliyle doğan, fişkıran taptaze ve çok samimi ve mütevazı hislerle; vakar,

¹⁶ “*Enerji*”, *Türk Dili Gazetesi*, Sayı: 4145, s. 2.

¹⁷ Aydın Güler, *Erken Cumhuriyet Döneminde Balıkesir Dergileri*, İhlamur Yayınevi, İstanbul 2024, s. 42.

¹⁸ Aydın Güler, *Başlangıcından 1950’ye Kadar Balıkesir’de Çıkan Dergilerdeki Edebî ve Kültürel Muhteva Üzerinde Bir İnceleme*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Balıkesir 2021, s. 41.

¹⁹ Hasan Kaş, *a.g.t.*, s. 90.

temkin ve asalet timsali olan Türk evladının umumi kültürünü takviye ve bu kültürü sarsılmaz bir Enerji ile yaymak vazifesini kafalarının içine yüklenen öğretmenlerin terbiye ve tedris işindeki gayretlerini kolaylaştırma gayesiyle çıkıyor. Kendisini, memlekete ve onun emsalsiz bir tarihi ve medeni hüviyet evlatlarına arz edişinden tek maksadı da budur.”²⁰

Derginin içeriği incelenirken derginin Isparta dönemi ile Balıkesir dönemlerini birbirinden ayırmak gerekmektedir. Zira derginin Isparta döneminde neşredilen yazıları incelendiğinde açık bir şekilde Isparta merkezli yerel anlayışın hâkim olduğu yazıların bulunduğu görülmektedir. İlk yirmi sayıdaki Isparta merkezli yazılarda Isparta’nın coğrafyası, madenleri ve toprak yapısı, tarihi, şehir planı, şehirde bulunan okullar ve öğrenci pansiyonları konuları sıklıkla görülür. Bu yazıların dışında derginin manifestosunda da görülen eğitim, pedagoji ve kültür yazıları derginin bütün sayılarında neşredilmiştir.

3. Derginin Yazar ve Şair Kadrosu

Enerji dergisinde yazan geniş bir kadro bulunmamaktadır. Bu yazarlardan bazıları Nazım Örensun, Besim Darkot, Tahir Erdem, Bekir Türk, İbrahim Göçmen, Adnan Demirtaş, Kemal Kaya, Tevfik Tıǧlı, Ali Rıza Uysal, Zekai Yürüker’dir.

Derginin yayımlanan ve ulaşılabilen 166 yazının yaklaşık %28’i olan 46 adedi Nazım Örensun’a aittir. Bu yazılar; ilgili sayının çıktığı aydaki önemli olayları, eğitim felsefesini, eğitime dair yaklaşımları, eğitim usullerini içermektedir.

Enerji’de yazısı bulunan önemli isimlerden biri de Besim Darkot’tur. Besim Darkot, Enerji’de yayımladığı dört adet yazının üçünde Isparta’nın coğrafi özelliklerine, birinde ise genel manada tabiat bilgisine değinmiştir.

Tahir Erdem’in Enerji’de 11 yazı neşrettiği görülmektedir. Bu yazıların sekizi Isparta’da bulunan pansiyonlu okulların durumlarına ve genel açıdan pansiyonlu okullara çeşitli açılardan yaklaşımlar içermektedir. Tahir Erdem’in yazıları derginin Isparta döneminde neşredilmiş, Balıkesir döneminde Tahir Erdem’in yazılarına rastlanmamıştır.

Bekir Türk de Enerji’de Tahir Erdem gibi 11 yazı yayımlamıştır. Bu yazıların 4’ü şiir, 7’si makaledir. Dergide yayımlanan bütün şiirlerin (8 şiir) 4’ünün (%50’sinin) Bekir Türk tarafından yazılmış olması dikkat çekicidir. Bu şiirlerin tamamı çocukları kendilerini geliştirmeye, çocukları çevreye faydalı bir işler yapmak üzere harekete geçirmeye odaklanmıştır.

Adnan Demirtaş’ın Enerji’de yazdığı beden eğitimi içerikli yazılar da oldukça dikkat çekicidir. Demirtaş’ın Enerji’nin 9 sayısında yayımladığı bu yazılar çocukların beden sağlığını önceleyen ve beden eğitimi derslerinin nasıl yapılması gerektiğini bir program hâlinde verdiği yazılardır.

İbrahim Göçmen’in de Enerji’de 9 adet yazısı bulunmaktadır. Bunlar Okullarda Oyunlar genel başlığı altında çıkmıştır. Göçmen, bu yazılarda okullarda oynanabilecek oyunları listelemiş ve hangi oyunun nasıl oynanacağını bilgilerine yer vermiştir.

Sonradan Burdur’da Halkevi başkanlığı da yapmış olan tabiiye (Biyoloji) öğretmeni olan Zekai Yürüker’in Enerji’de 3 yazısı bulunmaktadır. Bu yazılar radyo yapımı ve bakteriler gibi fennî konularda yazılmıştır.

Dergide telif yazıların yanı sıra çeviri yazılara da yer verilmiştir. Dergideki çeviri yazılar, Ovide Decroly (1871-1932) ve Maria Montessori (1870-1952) gibi öğretmen ve psikologlara aittir. Maria Montessori’nin üç bölümlük Çocuk adlı yazı dizisi Muammer Necip Tanyeli’nin, Ovide Decroly’nin yazısı ise Cezmi Tahir Berk’in çevirileriyle Enerji’de yayımlanmıştır. Dergide yayımlanan 5 adet çeviri yazının da derginin Balıkesir dönemine rastlaması dikkat çekici bir detaydır.

Dergide şiirleri bulunan isimler Bekir Türk, Hicri Göncel, R. Avni Kaynak ve Rıfat Morali’dır. Yayımlanan 8 şiirin 7’si hece ölçüsü ile, 1’i de serbest ölçüyle kaleme alınmıştır.

²⁰ Nazım Örensun, “Enerji Niçin Çıkıyor”, *Enerji*, Sayı: 1, 1937, s. 1.

Bu şiirlerin tamamı öğrencilere ders vermek, onlara doğruları öğretmek üzere yazılmış didaktik şiirlerdir.

Enerji’de yayımlanmış iki mektubun yazarları ise R. Göktan ve Hakkı Süha [Gezgin]’dir. R. Göktan, *Köye Giderken*²¹, adlı mektubunda köy öğretmenini olmayı düşünen okurlara köylerle ilgili bilgi verirken *Niçin Muallim Oldum*²² başlıklı mektubu yazan Hakkı Süha ise öğretmen olmağdaki temel amacını ve isteklerini okurlarıyla paylaşmaktadır.

4. Dergideki Yazıların Türlerine Göre İçeriklerinin İncelenmesi

4.1. Şiir

Yukarıda belirtildiği üzere, Enerji’de sekiz adet şiir yayımlanmıştır. Bu şiirlerin dördü Bekir Türk’e, ikisi Hicri Göncel’e, biri R. Avni Kaynak’a ve biri de Rıfat Moralı’ya aittir.

Bekir Türk Nisan 1937 tarihli 1. sayıda yayımlanan Kırdı Bahar şiirinde tabiatın güzelliğini, saflığını ve insanlara mutluluk verişini kaleme almıştır. Benzer bir şekilde Hicri Göncel yine aynı sayıda çıkan *Şakıyan Güller* adlı şiirinde Isparta tabiatının güzelliği ile pastoral bir başlangıç yapsa da şiirin devamında uzun bir süredir Isparta’dan uzakta oluşunun verdiği hüznü bir anlamda gurbet acısıyla harmanlayarak ifade etmiştir.

Hicri Göncel’e ait diğer şiir derginin Mayıs 1937 tarihli 2. sayısında *Fikir Kırıntıları* adıyla neşredilmiştir. Bu şiir, çocuklara Atatürk devrimlerini benimsetmek, Cumhuriyet ideallerini kökleştirmek amacıyla yazılmıştır. Şiirde çocukların kendilerine, hayata ve Cumhuriyet’e karşı ödevleri hatırlatılmıştır. Aynı sayıda R. Avni Kaynak ise *23 Nisan* başlıklı şiirinde 23 Nisan’ın anlam ve önemini, çocuklar için değerini belirtmiştir.

Derginin Haziran 1937 tarihli 3. sayısında Bekir Türk tarafından yazılan *Fırıncı* adlı şiirde fırıncının mesaisini, emeğini konu alan bir şiir, sonraki sayı olan Temmuz 1937 tarihli 4. sayıda ise Bekir Türk’ün *Çalışınız* başlıklı şiirde de çalışmanın gerekliliği ve emeğin önemi üzerinde duran bir şiir neşredilmiştir.

Enerji’nin Mart-Nisan 1938 tarihli 12-13. sayılarında da Rıfat Moralı’nın *Serçenin Başına Gelenler* adlı serçenin özgürken kafese düşmesini konu edinen bir şiir çıkmıştır. Son olarak Bekir Türk’ün Enerji’nin Mart 1939 tarihli 21. sayısında yayımladığı *Öğüt* isimli şiir çocuklara çeşitli konularda nasihatleri içermektedir. Ayrıca yukarıda belirtildiği gibi bu şiir Isparta Halkevi’nin dergisi olan *Ün*’de de yayımlanmıştır.

Özetle, Enerji’de yayımlanan şiirler sanat kaygısından uzak, özellikle çocuklara hitap eden şiirlerdir. Bu bağlamda dergide çıkan şiirler didaktik veya pastoral özellikler göstermekte, özellikle didaktik şiirlerde okuyan çocukları topluma faydalı bir birey hâline getirme ve gerçek hayattan haberdar edip onları hayata hazırlama amacı görülmektedir.

4.2. Mektup

Enerji dergisinde mektup türüne ait olarak kabul edilebilecek iki adet yazı neşredilmiştir. Söz konusu iki yazı da derginin İkinci Teşrin- Birinci Kanun 1939 tarihli 27-28. sayısında çıkmıştır. İşaret edilen yazıların dergideki sayfa numaralarına göre ilki R. Göktan’a, ikincisi ise Hakkı Süha’ya aittir.

R. Göktan, *Köye Giderken* başlıklı mektubunda öğretmen okulunun yeni mezunlarına seslenmektedir. Yazar, mektubunda öğretmenliğe adım atmak üzere olan yeni mezunlara, köy öğretmenliğinin zevkli bir iş olduğunu anlatmaktadır. Bunun yanı sıra gençlere köy öğretmenlikleri esnasında karşılaşacakları zorluklar, bunları aşmak için alınacak tedbirler ile köy çocuklarının özellikleri ve köy öğretmenlerinin öğrencilerin aileleriyle görüşmenin, onlarla temas etmenin önemi üzerinde durmaktadır.

²¹ R. Göktan, “Köye Giderken”, *Enerji*, Sayı: 27, 1939, s. 589-595.

²² Hakkı Süha [Gezgin], “Niçin Muallim Oldum”, *Enerji*, Sayı: 27, 1939, s. 599- 602.

Hakkı Süha ise *Niçin Muallim Oldum?* adlı yazısında okuruna öğretmenliğin güzelliklerini, faziletlerini ve daha belirgin bir şekilde kendisinin öğretmenliği neden seçtiğini detaylı bir şekilde kaleme almıştır.

4.3. Hikâye

Enerji dergisinde yayımlanan tek hikâye derginin Mayıs 1937 tarihli 2. sayısında Ali Rıza Uysal’a ait *Ne Büyük Leke* isimli hikâyedir. Söz konusu hikâye bir grup öğrencinin çalışma saatinde bir araya gelmesi ödevlerini yaptıkları sırada Nuri isminde öğrencinin gramerle ilgili ödevlerini yaparken ödevine mürekkep dökülmesi ve diğer öğrencilerin Nuri’ye yardım etmeleri yüzünden kendi ödevlerini zamanında bitirememelerini konu almaktadır.

Hikâyede öne çıkan birkaç unsur vardır. Öncelikle *Enerji* hâlihazırda bir eğitim ve pedagoji dergisi olması sebebiyle vaka da eğitim ile ilgilidir. İkinci nokta, çocukların birbirleriyle samimi bir dayanışma içerisinde olmasıdır. Çocuklar birbirleriyle yardımlaşmakta, Nuri’nin sorununa beraber çözüm bulmaya çalışmaktadır. Üçüncüsü, derginin izleğiyle tamamen örtüştüğü nokta ise hikâyenin sonunda hikâyeye dahil olan öğretmenin öğrencilerin hatalarının farkında olmasından ve dürüstçe kendilerini ifade etmelerinden dolayı olumsuz bir tepki vermemiş, bunun yerine öğrencilerin doğru davranışlarını pekiştirici bir şekilde olaya yaklaşmıştır. Başka bir deyişle öğretmen, ideal eğitimin, öğretmenin hikâyedeki izdüşümünü teşkil etmektedir.

Ne Büyük Leke, esasen hikâye biçiminde yapılandırılmamış, “diyalog” şeklinde başlıklandırılmıştır. Öğrencilerin konuşması bir tiyatro metni gibi sıralanmış, bir sahne havası oluşturmak istenmiştir. Ancak ele aldığı konuya dair ortaya koyduğu tahkiye unsuru, metni salt diyalog olmaktan çıkarıp hikâye kategorisine yaklaştırmıştır.

4.4. Makale

Enerji dergisinde en fazla neşredilmiş tür makaledir. Dergide 155 adet makale yayımlanmıştır. Bu makaleler eğitim, coğrafya, bilimsel konular, spor, sosyoloji, psikoloji felsefe ve tarih gibi pek çok konuları içermekle beraber esasen eğitim düşüncesini tamamlayacak şekillerde kaleme alınmıştır.

Tespit edilen makalelerin büyük çoğunluğu eğitim konuludur. Bu tema, bütün makalelerin %42’sini (65 adet makale) oluşturmaktadır. Eğitim konulu makalelerden sonra en fazla makale bilimsel konularda %11 (18 adet makale) oranında yayımlanmıştır. Bunları %10 (16 adet makale) oranında psikoloji ve %9 (14 adet makale) ile coğrafya konulu makaleler takip etmektedir. *Enerji*’de yayımlanmış diğer 42 makale (%28 oranında) ise köycülük, sosyoloji, felsefe, hukuk, ekonomi, tarih, edebiyat ve aktüel konuludur.

4.4.1. Eğitim Konulu Makaleler

Bir eğitim dergisinde eğitim konulu makalelerin diğer konulu makalelere nazaran çok daha fazla olması oldukça doğaldır. Nitekim yukarıda da işaret edildiği üzere en fazla makale eğitim konusunda yazılmıştır.

Eğitim konulu makalelerde eğitim çok yönlü bir şekilde ele alınmıştır. Çeşitli ülkelerdeki eğitim sistemleri, kültür ve terbiye prensipleri, eğitim ortamları, okullarda çocukların oynayabileceği eğitici oyunlar, çocukların öğrenmesi gereken sözcükler eğitimle ilgili ele alınan meselelerdir.

Enerji’de, belirtildiği üzere diğer ülkelerin eğitim sistemlerine dair çeşitli incelemeler iki yazı dizisinde görülmektedir. Bunlardan biri Kemal Kaya’ya aittir. Yazar, derginin ilk üç sayısında *Amerika Toplu Tedrisi* başlıklı yazı dizisinde Amerikan eğitim sistemini ve eğitimin yapılandırılışını kaleme almıştır. Benzer bir bakış açısıyla Ali Rıza Uysal da 12-13, 14-15 ve 21. sayılarında Fransa’da İlk Tedrisat adlı yazı dizisinde Fransız ilköğretim sistemini inceleyen bir yazı dizisi kaleme almıştır.

Tahir Erdem, Isparta pansiyonlu okullarının durumunu, yönetimini, eğitimi, öğrenciye katkısını derginin ilk on sayısının tamamında tartışmak suretiyle yatılı okulların eğitim ile ilişkisini çoklu açıdan ele almıştır.

İbrahim Göçmen ise eğitime farklı bir yönden yaklaşarak *Okullarda Oyunlar* başlıklı bir yazı dizisi kaleme almıştır. İbrahim Göçmen’in söz konusu yazı dizisi *Enerji*’nin Haziran 1937 tarihli 3. sayısından başlayarak Ağustos 1937 tarihli 5. sayısında, Eylül 1937 tarihli 6. sayısında, Birinci ve İkinci Teşrin 1937 tarihli 7-8. sayısında, Birinci ve İkinci Kanun 1937-1938 tarihli 9-10. sayısında, Şubat 1938 tarihli 11. sayısında olmak üzere beş sayıda neşredilmiştir. Aynı konuda Abdullah Kayalar, Bekir Türk ve Rüştü Göner’in beraber olarak Mayıs- Haziran 1938 tarihli 14-15. sayıda da *Eğitim ve Öğretim Oyunları* başlıklı bir makalesi görülmektedir.

Derginin 21. sayısı itibarıyla Balıkesir dönemi başlamıştır. Derginin Balıkesir dönemi, Isparta döneminden çeşitli farklar içermektedir ki bunların başında eğitime dair makalelerin mahiyetinde görülen değişikliklerdir. *Enerji*’nin Balıkesir dönemiyle birlikte dergideki eğitim yazılarının, somuttan ziyade soyuta, kuramsal yazılara evrildiğini söylemek mümkündür. Buna bir örnek olarak derginin Isparta döneminde eğitime dair kaleme alınan pansiyonlu okullara, köylerdeki öğretmen evlerinin eğitimdeki yeri gibi konuların 21. sayıdan sonra hiç görülmemesi; buna karşılık Maria Montessori’nin *Çocuk*, Dr. Decroly’nin *İdrak, Taklit ve İfade Tecrübeleri* gibi çeviri makaleler üzerinden kuramsal yaklaşımlara ağırlık verilmesi gösterilebilir. Buna paralel olarak Nazım Örensun’un derginin 23. sayısında yer alan *Pedagojide Fonksiyonel Tarz* başlıklı yazısının eğitimde yaslanılacak kuramsal bir dayanak ihtiyacı duyulduğunu göstermektedir.

4.4.2. Bilimsel Konulu Makaleler

Enerji dergisinde yer alan makalelerin %11’i yani 18 tanesi fenni konularda neşredilmiştir. İşaret edilen bu yazılar sağlık, biyoloji, fizik, teknoloji, tarım gibi konularda yazılmıştır.

Dergide yayımlanan bilimsel konulu makalelerin 11’i sağlık üzerinedir. Sağlık üzerine yazılan yazıların başlarında derginin yayımlanmakta olduğu dönemde en sık görülen ve toplum sağlığını tehdit eden Malarya (Sıtma) gelmektedir. Sabri Erkin’in *Enerji*’nin Ağustos 1937 tarihli 5. sayısı itibarıyla kaleme aldığı, daha sonra farklı olarak adlandırırsa da ağırlıklı *Malarya ve Beşerî İnhitatlar* başlığını verdiği bu yazı dizisi derginin Eylül 1937 tarihli 6. sayısında, Birinci ve İkinci Teşrin 1937 tarihli 7-8. sayısında, Birinci ve İkinci Kanun 1937-1938 tarihli 9-10. sayısında, Şubat 1938 tarihli 11. sayısında ve son olarak Mart-Nisan 1938 tarihli 12-13. sayısında da görülmektedir. Bu yazılarda Erkin, malaryanın ne olduğuna, neden kaynaklandığına, nasıl ve hangi ortamlarda bulaştığına, nasıl tedavi edildiğini ve malaryaya yakalanmamak için alınabilecek önlemlere yer vermiştir.

Enerji’de yayımlanan diğer sağlık konulu makaleler ise bulaşıcı hastalıklar, sağlık koruması, sindirim, diş çürümelerini engellemek için yapılabilecek işlemler ve alınacak tedbirler üzerine yazılmıştır.

Dergide bilimsel konulu makaleler açısından sağlıktan başka tek ampullü radyo yapımı, bakteriler, denizaltı teknolojisi, enerji gibi konular da ele alınmıştır.

4.4.3. Psikoloji Konulu Makaleler

Enerji dergisinde yayımlanan makaleler içerisinde en fazla görülen üçüncü konu psikolojidir. Tespit edilen 155 makalenin 16’sı yani yaklaşık %10’u psikoloji üzerine yazılmıştır. Söz konusu makaleler incelendiği zaman bu makalelerin yarısının Nazım Örensun tarafından yazıldığı görülmektedir. Dergide Nazım Örensun’un yanı sıra Türkiye’nin psikoloji ve eğitim bilimi alanında önemli isimlerinden Mustafa Şekip Tunç ve Kilisli Rıfat’ın (Ahmet Rıfat Bilge) da yazılarına rastlanmaktadır.

Enerji'de psikoloji alanında yazılmış en uzun yazı dizisi Nazım Örensun'un kaleme aldığı *Şahsiyet ve Karakter* adlı yazı dizisidir. İlki Temmuz 1937 tarihli 4. sayıda neşredilen bu yazı dizisinin son parçası Mart 1938 tarihli 21. sayıda olmak üzere yedi sayıda görülmektedir. Örensun bu yazı dizisinde şahsiyeti oluşturan faktörleri tek tek ve derin bir şekilde incelemiştir ve bu yazı dizisinde şahsiyetin mahiyeti, şahsiyeti oluşturan etkenler ve eğitimin etkisi, çocuklarda şahsiyetin gelişiminde ahlak algısının etkisi, çocukların gelişiminde ve eğitiminde gözetilecek hususlar, çocukların karakter gelişim evresinde çocuğun sosyal çevre ile ilişkilerini ailelerin denetim altına almasının önemi gibi noktalara değinmiştir.

Muammer Arda'ya ait *Ruhun Kâdırı Mutlaklığı* başlıklı yazı dizisi ise neşeli olmanın, oyun oynamanın, gülmenin ve mutluluğun insan psikolojisini ne yönde etkilediği üzerinde derinlemesine bir inceleme içermektedir. Söz konusu yazılar derginin Şubat 1938 tarihli 11., Mart-Nisan 1938 tarihli 12-13. ve Mayıs 1938 tarihli 14. sayısında olmak üzere 3 sayısında yayımlanmıştır.

Dergide yayımlanmış bu yazılardan başka Mustafa Şekip Tunç ve Kilisli Rıfat (Ahmet Rıfat Bilge) gibi ünlü yazarlar tarafından yazılmış makaleler de neşredilmiştir. Mustafa Şekip Tunç'un yazdığı *Freud'un Ölümü* başlıklı yazı Birinci Teşrin 1939 tarihli 26. Sayıda yayımlanmıştır. Tunç, bu yazıda Freud'un psikoloji bilimi için önemine, psikanaliz yönteminin psikoloji biliminde getirdiği yeniliklere ve Freud'un yetiştirdiği Jung, Adler, Lacan gibi öğrencilerin psikoloji bilimindeki yerlerine değinmiştir. Kilisli Rıfat ise derginin İkinci Teşrin-Birinci Kanun 1939 tarihli 27-28. sayısında ve İkinci Kanun- Şubat 1940 tarihli 29-30. sayısında yayımladığı *Gençlik ve Evlenme* adlı makalelerinde evlilik kurumunun insan hayatında bir dönüm noktası teşkil ettiğini, insan fizyolojisi ve psikolojisine nasıl etki ettiğini kaleme almıştır.

Özetlemek gerekirse *Enerji* dergisinde basın-yayın, coğrafya, eğitim, köycülük, bilim, spor, psikoloji, felsefe, hukuk, tarih, ekonomi, aktüel meseleler, edebiyat gibi konularda toplam 155 yazı tespit edilmiştir. Bu yazıların büyük çoğunluğu eğitim alanında neşredilmiştir. Ancak dikkat çeken asıl nokta, eğitim dışında kaleme alınan diğer makalelerin de eğitimin diğer yönlerini vurgulamakta, aslen eğitim yazılarını tamamlayıcı nitelikte olmalarıdır. Söz gelimi Adnan Demirtaş'a ait *İlkokullarda Beden Eğitimi* başlıklı yazı dizisi aslen spor konulu olmakla birlikte eğitimin kuramsal kısmı dışında pratik kısmını içermekte, eğitimi tamamlayacak sağlıklı vücut yapısını oluşturmak niyetiyle yazılmıştır. Başka bir örnek olarak Besim Darkot'a ait *Isparta Çevresinde Coğrafi Görüşler* yazı dizisini göstermek mümkündür. İşaret edilen yazı dizisi esasen coğrafi konulu makalelerden oluşmakta ancak eğitimin coğrafi içerik kısmını tamamlamaktadır. Bu bağlamda *Enerji*'de yayımlanan ister eğitim konulu ister diğer konulu makalelerin tamamı farklı yönleriyle yine eğitim ve pedagoji alanlarında yayımlanmış, eğitim ve öğretimin kuramsal ve pratik yönlerini bir araya getiren özelliklere sahip makalelerdir.

Sonuç

Enerji dergisi, 1937-1940 yılları arasında Türkiye'nin eğitim ve pedagoji alanında önemli izler bırakan bir dergi olarak öne çıkmaktadır. Yayın hayatına Isparta'da başlayıp Balıkesir'de devam eden bu dergi, dönemin sosyo-kültürel ve eğitimsel dinamiklerini yansıtan özgün bir platform sunmuştur. Eğitim, pedagoji, coğrafya ve köycülük gibi geniş bir konu yelpazesine sahip olan *Enerji*, aynı zamanda şiir, hikâye ve mektup gibi edebi türlerle de zenginleştirilmiştir. Bu çeşitlilik, derginin hem akademik çevrelere hem de genel okuyucu kitlesine hitap etmesini sağlamıştır.

Derginin yazar kadrosunda yer alan Nazım Örensun, Besim Darkot ve Tahir Erdem gibi isimler, dönemin eğitim anlayışını ve pedagojik yeniliklerini aktarmada önemli roller üstlenmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki eğitim reformları ve ulus inşa sürecine katkı sağlayan *Enerji*, çağdaş eğitim yaklaşımlarını ve toplumsal kalkınma hedeflerini destekleyen

bir misyon üstlenmiştir. Köycülük hareketi ve kırsal kalkınma gibi konuların işlenmesi, derginin sosyo-ekonomik dönüşüme olan duyarlılığını göstermektedir.

Maddi zorluklara ve düzensiz yayın periyoduna rağmen, *Enerji* sürekliliğini korumuş ve eğitim tarihi içerisinde özgün bir konum edinmiştir. Derginin incelenmesi, Türkiye’de eğitim ve dergicilik alanındaki gelişmeleri, yerel ve ulusal düzeydeki etkileşimleri anlamak adına büyük değer taşımaktadır. Bu çalışma ile *Enerji* dergisinin tarihsel bağlamı, içerik özellikleri ve katkıları detaylı bir şekilde ele alınmış; böylece eğitim ve kültür tarihimize ışık tutan bu önemli mirasın değeri vurgulanmıştır. Gelecekte, *Enerji* ve benzeri yayınlar üzerine yapılacak araştırmaların, eğitim tarihimize yeni perspektifler kazandıracağı umut edilmektedir.

Kaynakça

- AĞIRGAN, Özlem ve AĞIRGAN Mehmet, “Yerel Dergilerin Kültür Hayatımızdaki Yeri ve İşlevi Açısından “Ozan Ağacı” Dergisinin Oluşumu ve Kültürel Yaşama Katkıları”, *Kültür Hayatımızda Yerel Dergiler ve Yerel Dergi Yayıncılığı*, Bolu 2002.
- DEMİR, Gönül Türkan, “1918-1938 Yılları Arasında Yayımlanan Eğitim Dergilerindeki Karşılaştırmalı Eğitim Makaleleri”, *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1, 2017, s. 15-33.
- DEMİR, Kenan, “Osmanlı’da Dergiciliğin Doğuşu ve Gelişimi”, *İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 9, s. 71-112.
- GÜLER, Aydın, *Başlangıcından 1950’ye Kadar Balıkesir’de Çıkan Dergilerdeki Edebi ve Kültürel Muhteva Üzerinde Bir İnceleme*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Balıkesir 2021.
- GÜLER, Aydın, *Erken Cumhuriyet Döneminde Balıkesir Dergileri*, İhlamur Yayınevi, İstanbul 2024.
- HESAPÇIOĞLU, Muhsin, “Eğitim Tarihine İlişkin Süreli Yayınlar”, *TALİD*, Cilt: 6, Sayı: 12, 2008, s. 539- 552.
- KAŞ, Hasan, *Isparta Halkevi Çalışmaları ve Ün Dergisi (1934- 1950)*, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2007.
- ÖRENSUN, Nazım, “Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu”, *Enerji*, Sayı:12-13, 1938, s. 281-286.
- ÖRENSUN, Nazım, “Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu”, *Ün*, Cilt: 4, Sayı:47, 1938, s. 663- 667.
- ÖRENSUN, Nazım, “Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken”, *Enerji*, Sayı: 16, 1939, s. 379-383.
- ÖRENSUN, Nazım, “Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken”, *Ün*, Cilt: 5, Sayı: 54-55, 1939, 752-753.
- ÖZSARI, Mustafa, *Ege Bölgesi Halkevleri Edebi ve Kültürel Çalışmalar*, Asi Kitap, İstanbul 2009.
- ÖZSARI, Mustafa, “Cumhuriyet Döneminde İzmir’de Bir Pedagoji Okulu: Mustafa Rahmi ve Çevresi”, *AKAD*, Sayı: 10- 11, 2019, s. 21-32.
- SOMEL, Sina Akşin, “Kırım Savaşı, Islahat Fermanı ve Osmanlı Eğitim Düzeninde Dönüşümler”, *150. Yıldönümünde Kırım Savaşı ve Paris Antlaşması (1853- 1856)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Araştırma Merkezi, İstanbul 2007.
- TÜRK, Bekir, “Öğüt”, *Enerji*, Sayı: 21, 1939, s. 450.
- TÜRK, Bekir, “Öğüt”, *Ün*, Cilt: 5, Sayı: 54- 55, 1939, s. 770.
- ÜNAL, Uğur ve BİRBUDAK, Togay Seçkin, “Tedrîsât (-ı İbtidâiyye) Mecmuası”, *Türk Yurdu*, Sayı: 285, 2011, s. 105- 109.
- YAPAR, Aslı, “Türk Dergiciliğinin Sorunları”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 10, 2012, s. 65- 69.
- YAPAR GÖNENÇ, Aslı, “Dergicilik ve Gazetecilik Arasındaki Ayrım”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 22, 2012, 25-28.

1. Sayı			
Nisan 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Enerji Niçin Çıkıyor	1	Sunuş Yazısı- nesir
Besim Darkot	Isparta Çevresinde Coğrafi Görüşler	2-7	Makale
Kemal Kaya	Amerika Toplu Tedrisi	8-11	Makale
Nazım Örensun	Kültür Sistemi ve Terbiye Prensipleri	12-15	Makale
E. S. Balkır	Köye Doğru	16-19	Makale
Tahir Erdem	Sınıf ve Okul Kütüphaneleri	20-23	Makale

Isparta'da Başlayıp Balıkesir'de Biten Bir Pedagoji Dergisinin Panoraması: *Enerji Dergisi*

Tahir Erdem	Isparta Pansiyonlu Okullarının Bugünkü Durumları	24-27	Makale
Bekir Türk	Kırda Bahar	27	Şiir
Hicri Göncel	Şakıyan Güller	28-29	Şiir
Hilmi Dilmen	Hazım	30	Makale
Ömer Güllü	Bağlılık ve Isparta Öğretmenleri Arasındaki Tezahürleri	31-34	Makale
Adnan Demirtaş	Beden Terbiyesi ve Ehemmiyeti	34-36	Makale

2. Sayı			
Mayıs 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Enerji	37-38	Makale
Besim Darkot	Isparta Çevresinde Coğrafi Görüşler	39-43	Makale
Nazım Örensun	Kültür Sistemi ve Terbiye Prensipleri	43-47	Makale
Kemal Kaya	Amerika Toplu Tedrisi	48-50	Makale
Fahri Günergin	Okul Sıhhat Koruması	51-52	Makale
Hicri Göncel	Fikir Kırıntıları	53	Şiir
Tahir Erdem	Isparta Pansiyonlu Okullarının Bugünkü Durumları	54-59	Makale
Zekai Yürüker	Tek Lambalı Radyo Montajı	60-62	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	63-65	Makale
R. Avni Kaynak	23 Nisan	65	Şiir
Ali Rıza Uysal	Ne Büyük Leke	66-68	Hikâye

3. Sayı			
Haziran 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Ahlak	69-72	Makale
Besim Darkot	Isparta Çevresinde Coğrafi Görüşler	73-76	Makale
Bekir Türk	Fırıncı	76	Şiir
Kemal Kaya	Cenubi Amerika'da Toplu Tedrisat	77-78	Makale
Nazım Örensun	Kültür Sistemi ve Terbiye Prensipleri	79-83	Makale
N. Görgün	Okuma Üzerinde Düşünceler	84-86	Makale
Tahir Erdem	Isparta Pansiyonlu Okullarında Yönetim İşleri	87-93	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	94-95	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	96-98	Makale
Tevfik Tıgılı	Köyde Kültür, Köyde Ülkü	99-100	Makale

4. Sayı			
Temmuz 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	101-106	Makale
Kemal Kaya	İsveç'te İdrott ve Okul	107-110	Makale
Nazım Örensun	Kültür ve Terbiye Prensipleri	111-115	Makale
Bekir Türk	Çalışınız	115	Şiir
Asım Atabey	Göller Bölgesi ve Isparta Çevresi Coğrafi Vaziyeti	116-120	Makale
Tahir Erdem	Isparta Pansiyonlu Okulların Sağısal Çalışma Durumları	121-125	Makale
Dr. Fahri Günergin	Okullarda Sıhhat Bilgisi Bulaşık Hastalıklarda Sirayet Yolları	126-128	Makale
Enerji	Isparta'da Jimnastik Şenlikleri	129	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	130-132	Makale

5. Sayı			
Ağustos 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	133-138	Makale
Besim Darkot	Tabiat Bilgisi	139-142	Makale

İsparta'da Başlayıp Balıkesir'de Biten Bir Pedagoji Dergisinin Panoraması: *Enerji Dergisi*

Sabri Erkin	Malarya'nın Tabii Şartları ve Yayıldığı Saha	143-147	Makale
Nazım Örensun	Köy Eğitimcileri	148-154	Makale
Tahir Erdem	İsparta Pansiyonlu Okullarında Eğitim İşleri	155-160	Makale
Nazım Örensun	Kültür Sistemi ve Terbiye Prensipleri	161-162	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	163-164	Makale

6. Sayı			
Eylül 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	165-168	Makale
Sabri Erkin	Malarya ve Beşeri İnhitatlar	169-173	Makale
Nazım Örensun	Kültür Sistemi ve Terbiye Prensipleri	174-179	Makale
Ö. Fevzi Öztüğ	Çalışmada Muvaffakiyet Sırları	180-181	Makale
Tahir Erdem	İsparta Pansiyonlu Okullarında Öğretim İşleri	182-186	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	187-190	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	191-192	Makale

7-8. Sayı			
Birinci ve İkinci Teşrin 1937			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Cumhuriyet Bayramı	193-194	Makale
Nazım Örensun	Kültür ve Onun Delalet Ettiği Mefhum ve Kıymetler	195-198	Makale
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	199-202	Makale
Sabri Erkin	Malarya ve Beşeri İnhitatlar	203-206	Makale
Tahir Erdem	Pansiyonlu Okullar Hakkında Umumi Düşünceler	206-211	Makale
Nazım Örensun	İnsan Zuhurunun İlk Devrinde İptidai Hayat	212-214	Makale
Zekai Yürüker	Bakteriler	215-217	Makale
Tevfik Tıgılı	Köyde Öğretmen Evleri	217-218	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	219-222	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	223-224	Makale

9-10. Sayı			
Birinci ve İkinci Kanun 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Cumhuriyet Bayramı	225-226	Makale
Nazım Örensun	Kültür ve Onun Delalet Ettiği Mefhum ve Kıymetler	226-229	Makale
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	230-232	Makale
Sabri Erkin	Malarya ve Beşeri İnhitatlar	233-235	Makale
Tahir Erdem	Pansiyonlu Okullar Hakkında Umumi Düşünceler	236-238	Makale
Nazım Örensun	İnsan Zuhurunun İlk Devrinde İptidai Hayat	239-241	Makale
Zekai Yürüker	Bakteriler	241-244	Makale
Tevfik Tıgılı	Köyde Öğretmen Evleri	244-248	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	248-250	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	250-256	Makale

11. Sayı			
Şubat 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Kültür ve Halk	257-258	Makale
Kazım Nami Duru	Kahraman ve Kahramanlık	259-260	Makale
Kemal Kaya	Ev Vazifeleri	261-262	Makale
Sabri Erkin	Malaryadan Korunmaktaki Güçlükler	263-264	Makale
Muammer Arda	Ruhun Kâdırı Mutlaklığı Neşe	265-267	Makale
Nazım Örensun	İnsan Zuhurunun Coğrafya ile Alakası	267-268	Makale
Tahir Erdem	İlkokullarda Talebeye Öğretilcek Kelime Kadrosu	269-273	Makale
İmzasız	Dişlerimizi Çürümekten Nasıl Koruyacağız	274-275	Makale
Bekir Türk	Yakın Yurdun ve Vilayetin Coğrafyası (İsparta İli)	276-279	Makale
İbrahim Göçmen	Okullarda Oyunlar	279-280	Makale

12-13. Sayı			
Mart-Nisan 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Halkevleri ve Orada Çalışanların Kanunu	281-286	Makale
Kazım Nami Duru	Kahraman ve Kahramanlık	286-287	Makale
Kemal Kaya	Talebe Koleksiyonları	287-289	Makale
Sabri Erkin	İnsanla Malarya Arasındaki Münasebetlerin İstikrarı ve Malarya Ricatini Esas Şartı	290-292	Makale
Ali Rıza Uysal	Fransa'da İlk Tedrisat	292-294	Makale
Muammer Arda	Ruhun Kâdırı Mutlaklığı	294-296	Makale
Tahir Erdem	Birinci Sınıfta Okuma- Yazma İşinin Diğer Dersler Arasındaki Mevkii ve Alfabe Kitabının Rolü	297-300	Makale
Tevfik Tıgılı	Pansiyonlu Okullarımızın Muvaffakiyetleri Amilleri Üzerinde Bir Konuşma	301-304	Makale
Bekir Türk	Yakın Yurdun ve Vilayetin Coğrafyası (Isparta İli)	304-309	Makale
Rıfat Moralı	Serçenin Başına Gelenler	310	Şiir
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	311-314	Makale

14-15. Sayı			
Mayıs-Haziran 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	19 Mayıs 1919	347-350	Makale
Ali Rıza Uysal	Fransa'da İlk Tedrisat	350-352	Makale
Muammer Arda	Ruhun Kâdırı Mutlaklığı	353-355	Makale
Abdi Dikmen	Talebe Teşekkülleri ve İşleyiş Tarzları	356-359	Makale
Tevfik Tıgılı	Pansiyonlu Okullarımızın Muvaffakiyetleri Amilleri Üzerinde Bir Konuşma	360-363	Makale
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	364-367	Makale
Bekir Türk	Yakın Yurdun ve Vilayetin Coğrafyası (Isparta İli)	367-371	Makale
İmzasız	Dişlerimizi Çürümekten Nasıl Koruyacağız	371-373	Makale
Adnan Demirtaş	İlkokullarda Beden Eğitimi	374-377	Makale
Abdullah Kayalar, Bekir Türk, Rüştü Göner	Eğitim ve Öğretim Oyunları	377-378	Makale

16. Sayı			
Teşrinievvel 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Cumhuriyetin On Beşinci Yıl Dönümü İdrak Edilirken	379-383	Makale
Tevfik Tıgılı	Pansiyonlu Okullarımızın Faaliyetleri	383-385	Makale
Abdi Dikmen	Talebe Teşekkülleri	386-391	Makale
K. Şakir Derkut	Denizaltı Gemisi	391-394	Makale

17-18. Sayı			
Teşrinisani-Birinci Kanun 1938			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Millî Şuurun Muhtevasında Yaşıyan Kudret Atatürk	395-401	Makale
Kemalettin Şakir Derkut	Denizaltı Gemisi	401	Makale
Nazım Örensun	Ekonomi Tarihçesi ve Amilleri	402-410	Makale

19-20. Sayı			
İkinci Kanun-Şubat 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Çocuk Nedir, Nasıl Bir Varlık ve Nasıl Bir Kıymettir?	411-415	Makale

İsparta’da Başlayıp Balıkesir’de Biten Bir Pedagoji Dergisinin Panoraması: *Enerji Dergisi*

Nuri Tütüncü	Pansiyonlu Okulların Çalışma Tarzları	416-418	Makale
--------------	---------------------------------------	---------	--------

21. Sayı			
Mart 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Enerji Nasıl Yürüdü ve Yürüyecek	419-421	Makale
Ali Rıza Uysal	Fransa’da İlk Tedrisat	422-424	Makale
Nazım Örensun	İnsan Zuhurunun Coğrafya İle Alakası	424-427	Makale
Nuri Tütüncü	Pansiyonlu Okulların Çalışma Tarzları	428-432	Makale
Madam Maria Montessori	Çocuk	433-436	Makale
Nazım Örensun	Plan	437-442	Makale
Nazım Örensun	Şahsiyet ve Karakter	442-446	Makale
Bekir Türk	Yakın Yurdun ve Vilayetin Coğrafyası (İsparta İli)	447-449	Makale
Bekir Türk	Öğüt	450	Şiir

22. Sayı			
Nisan 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Halkevleri	451-459	Makale
Madam Maria Montessori	Çocuk	459-462	Makale
Enver Demir	Demokrasi ve Terbiyesi	463-466	Makale
Rüştü Güner	Okullarda İktisadî Terbiye ve Kooperatifçilik	467-470	Makale
Halit Güllü	Ferdi Mesai	471-474	Makale
Nazım Örensun	Pedagojide Fonksiyonel Tarz	475-477	Makale
Bekir Türk	İsparta İli Tarihçesi	478-479	Makale
Zeki Ülke	Oyunun Ruhıyatı	479-481	Makale
İmzasız	Faidelî Malumat	482	Mensure

23. Sayı			
Mayıs 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	19 Mayıs 1919 Cumhuriyet Arifesinin Yirminci Yıl Dönümü	483-484	Makale
Enver Demir	Demokrasi ve Terbiyesi	485-490	Makale
Fazıl Ahmet Aykaç	Hayır Şuuru ve Okuma Disiplini	490-494	Makale
Rüştü Güner	Okullarda İktisadî Terbiye ve Kooperatifçilik	495-499	Makale
Halit Güllü	Ferdi Mesai	499-504	Makale
Nazım Örensun	İnsan Zuhurunun Coğrafya İle Alakası	505-508	Makale
Nazım Örensun	Pedagojide Fonsiyonel Tarz	509-510	Makale
Bekir Türk	Yakın Yurdun ve Vilayetin Coğrafyası	511-514	Makale

26. Sayı			
Birinci Teşrin 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Türkiye Cumhuriyeti 16’ncı Yıl Dönümünde	555-556	Makale
İ. Hakkı Tonguç	Canlandırılacak Köy	557-560	Makale
Refet Onurlu	Çocuk Mükalemeleri	561-566	Makale
Nazım Örensun	Çocuk ve İfade	566-571	Makale
Mustafa Şekip Tunç	Freud’un Ölümü	572-575	Makale
Hikmet Turhan Dağlıoğlu	Bizde ve Cihan Edebiyatında Öğretmen	575-578	Makale

27-28. Sayı			
İkinci Teşrin- Birinci Kanun 1939			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	En Büyük Matem Günümüz 10. XI.1938	579-581	Makale

Isparta’da Başlayıp Balıkesir’de Biten Bir Pedagoji Dergisinin Panoraması: *Enerji Dergisi*

Hıfzırrahman Raşid	Alman Tazyığı ve Polonya Maarifi	581-586	Makale
Madam Maria Montessori	Çocuk	586-589	Makale
R. Göktan	Köye Giderken	589-595	Mektup
Halit Güllü	Ülkü Edebiyatı-H.Basri Çantay	595-598	Makale
Hakkı Süha	Niçin Muallim Oldum?	599-602	Mektup
D. Kilisli Rifat	Gençlik ve Evlenme	602-611	Makale
Dr. Or. Decroly ve D.G.G.D. G.E.S.	İdrak, Taklit ve İfade Tecrübeleri	612-616	Makale
Nazım Örensun	Tabiatın Beşer Tarafından Tadile Uğratılması	616-618	Makale

29-30. Sayı			
İkinci Kanun- Şubat- Mart- Nisan 1940			
Yazar/Şair Adı	Yazı Adı	Sayfa	Metin Türü
Nazım Örensun	Totaliterlik ve Totaliter Devlette Rejim	225-226	Makale
D. Kilisli Rifat	Gençlik ve Evlenme	226-229	Makale
Madam Maria Montessori	Çocuk	230-232	Makale
Nazım Örensun	Halk ve Kültür	233-235	Makale
Mlle E. Flayol	Dr. O. Dökrolı(Decroly)	236-238	Makale
Nazım Örensun	Tabiatın Engellerine Karşı İnsanın Mücadelesi	239-241	Makale
Zeki Tunaboylu	Tilkinin Gıdası Bize Olan Fayda ve Zararları	241-244	Makale
Dr. Or. Decroly ve D.G.G.D. G.E.S.	İdrak, Taklit ve İfade Tecrübeleri	244-248	Makale
Nazım Örensun	Çocuk Mantiğı	248-250	Makale
P. S.	Cinsi Terbiye	250-256	Makale

Extended Summary

This study aims to present a comprehensive panorama and content analysis of *Enerji* journal, one of the periodicals of the Early Republican period in Turkey, which has left deep traces in the field of education and pedagogy. The innovation movements that started in the field of education in the last periods of the Ottoman Empire gained momentum with the Second Constitutional Monarchy period and paved the way for the birth of Turkish educational journal publishing with the journal *Tedrisat-ı İbtidaiye*, pioneered by Satı Bey, the Director of Darülmualimin. In the Republican period, *Enerji* journal emerged as an important continuation of this strong tradition formed by journals such as *Fikirler*, *School and Teacher*, *School and Nation*, *Yeni Kültür* and *Ün* published by Isparta People's House. The basic manifesto of this journal, which continued its publication life between April 1937 and April 1940; to facilitate the efforts of teachers in upbringing and teaching, to root the principles of the Republic and to contribute to the cultural development of enlightened Turkish youth with a universal education approach. *Enerji*, an independent opinion and education journal, started to be published in Isparta under the leadership of Nazım Örensun with a staff of which the majority of its writers were educators, and continued its publication life in Balıkesir after he was appointed as the cultural director of Örensun. The journal, whose first 20 issues were published in Isparta and the remaining issues in Balıkesir, could not reach a fixed number of pages due to financial impossibilities and the economic constraints of the late 1930s. Although a total of 30 issues were printed, it was presented to the reader in 22 fascicles as a result of combining some issues due to publication costs. The donation of the sales proceeds to the Isparta teachers' aid fund reflects the importance the institution attaches to teacher solidarity. In this study, all the fascicles of the journal that could be identified were examined by content analysis method; The published literary and intellectual texts were classified according to their genres, authors and thematic contexts, and the contribution of the journal to education was evaluated in an objective framework.

As a result of the content analysis, a total of four different types of texts were identified in the journal: articles, poems, letters and stories. The main backbone of the journal consists of 155 articles published. While 42% (65 of these articles) focused on topics directly related to education and pedagogy; This was followed by other scientific fields such as natural sciences, psychology, geography and peasantry, respectively. Within the scope of educational articles, a wide analytical perspective is presented, from the administrative structures of boarding schools to in-class cognitive games and the examination of education systems in America and France. While the situation of local educational institutions, the geography of the region and concrete educational problems were centered on the situation of local educational institutions in the Isparta period of the journal; With the transition to the Balıkesir period and the translations made from the works of world-famous pedagogues such as Maria Montessori and Ovide Decroly, a tendency towards more theoretical pedagogy and abstract concepts was observed.

In the journal, subjects other than education are also written in a pedagogical language, taking into account the benefit of students and teachers. Medical articles written on ways to prevent malaria, which was a major public health problem at that time, Adnan Demirtaş's programs for physical education practices, and articles discussing the effects of figures such as Freud and Jung on psychology were presented as part of an educational integrity. Nazım Örensun, who writes 28% of all articles alone and undertakes the management of the journal, is the most prolific writer of the journal. In addition to the articles; 8 didactic poems written to give moral advice to children and instill hard work, 2 letters to young colleagues about the beauty of village teaching, and 1 story about the cooperation of students among themselves and the ideal teacher figure are included.

İsparta’da Başlayıp Balıkesir’de Biten Bir Pedagoji Dergisinin Panoraması: *Enerji Dergisi*

As a result, *Enerji* journal, which maintained its existence for three years despite the limited opportunities and irregular printing processes of the period, served as an important platform that supported the education policies of the Republican period and nurtured educators academically. The journal, which cannot see the education system as a curriculum confined to classrooms but deals with multidimensional practices such as child psychology, public health, social cohesion and rural development, has made significant contributions to the intellectual development of the early nation-building process. With its target line extending from local to national, *Enerji* is an extremely valuable and unique cultural heritage that should be researched in the context of both Turkish education history and pedagogical journalism history.

“İyi Yayın Üzerine Kılavuzlar ve Yayın Etiği Komitesi’nin (COPE) Davranış Kuralları” çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir. / The following statements are included within the framework of "Guidelines on Good Publication and the Code of Conduct of the Publication Ethics Committee (COPE)":

Etik Kurul Belgesi/Ethics Committee Approval: Makale, Etik Kurul Belgesi gerektirmemektedir./Article does not require an Ethics Committee Approval.

Finansman / Funding: Makale için herhangi bir finansal destek alınmamıştır./ No financial support was received for this article.

Destek ve Teşekkür / Support and Acknowledgment: Doktora tezimin fikir ve hazırlık aşamalarında yardımları ve yol göstericiliği için danışmanım Sayın Prof. Dr. Mustafa ÖZSARI’ya teşekkür ederim./I would like to thank my advisor, Prof. Dr. Mustafa ÖZSARI, for his assistance and guidance during the conceptualization and preparation stages of my doctoral dissertation.

Yapay Zekâ Kullanımı/Use of GenAI: Yapay Zekâ kullanılmamıştır./ GenAI has not been used.

Çıkar Çatışması Beyanı/Declaration of Conflicting Interests: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur. / There is no potential conflict of interest for the authors regarding the research, authorship or publication of this article.

Yazarın Notu / Author's Note: Bu çalışma Prof. Dr. Mustafa ÖZSARI danışmanlığında 12. 07. 2021 tarihinde tamamladığımız “Başlangıcından 1950’ye Kadar Balıkesir’de Çıkan Dergilerdeki Edebi ve Kültürel Muhteva Üzerinde Bir İnceleme” başlıklı doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır (Doktora Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye, 2021)./ This article is extracted from my doctorate dissertation entitled “A Study of the Literary and Cultural Content of Journals Published in Balıkesir from Their Inception to 1950.” supervised by Prof. Dr. Mustafa ÖZSARI(Ph.D. Dissertation, Balıkesir University, Balıkesir, Türkiye, 2021).

Katkı Oranı Beyanı / Author Contributions: Makale tek yazarlıdır./The article is authored by a single author.